

Representation, gåvor, mutor, jäv och bisyssla

Information

Intraservice

INTRODUKTION

- Uppdaterad riktlinje antagen 2022-12-08:
 - Göteborgs Stads riktlinje för representation, gåvor, mutor, jäv och bisyssla
- Göteborgs stad riktlinje omfattar alla medarbetare och förtroendevalda i Göteborgs stad om inte annat specifikt framgår:
 - Förtroendevalda omfattas inte av delen kring **gåvor** då skattelagstiftningen kring gåvor avser anställda och inte förtroendevalda.
 - Förtroendevalda omfattas inte av delen kring **bisyssla** eftersom LAS endast avser anställda.

REPRESENTATION

- Förtroendevalda omfattas när man agerar i rollen för sitt ämbete som förtroendevald
- Göteborgs Stads representation ska vara måttfull, ske kostnadsmedvetet och med klar målinriktning och syfte.
- All representation ska ha ett direkt samband med Göteborgs Stads verksamhet.
- Godkännande av nämnden, dokumenterat skriftligen.
- Intern och extern representation
- Krav på underlag och redovisning vid representation

- Omfattar medarbetare såväl som förtroendevalda
- ”Det som inte ska tas emot inte heller får ge eller utlovas.”
- Tagande och givande av muta är brottsligt
- Kännetecknande för muta är att det finns risk för otillbörlig påverkan av den som handlingen riktar sig till och att påverkan sker på dennes tjänsteutövning
- En förmån eller belöning kan vara otillbörlig även om den inte ges för att få mottagaren att handla på ett visst sätt.
- Mutbrott förutsätter inte att muta faktiskt tas emot eller ges.

- Göteborgs Stads medarbetare och förtroendevalda bör betrakta varje förmån som otillbörlig om den kan misstänkas påverka tjänsteutövningen eller förtroendeuppdraget.
- Ett sätt att undvika gränsdragningsproblematik är att helt undvika att ta emot gåvor och förmåner.
- För det fall det ändå blir aktuellt kan följande exempel på otillbörliga förmåner tjäna som vägledning.

Exempel på otillbörliga förmåner:

- Alla typer av penninggåvor, presentkort eller liknande
- Lån av pengar, borgensåtaganden eller liknande
- Varor och tjänster för privat ändamål och privata rabatter på varor och tjänster
- Rätt att använda båt, fritidshus, fordon eller liknande för privat bruk
- Helt eller delvis betalda nöjes- eller semesterresor

- Kontrollfrågor för att ta ställning till en erbjuden förmån:

Om en medarbetare eller förtroendevald erbjuds något av en utomstående kan följande kontrollfrågor vara till ledning för att ta ställning till om det är otillåtet att acceptera erbjudandet.

- Är detta en förmån och varför erbjuds den mig?
- Finns det en koppling mellan förmånen och min tjänsteutövning / mitt uppdrag som förtroendevald?
- Hur är förmånen beskaffad och vad är den värd?
- Vilket inflytande har jag som medarbetare/ förtroendevald på min arbetsgivares/kommunens relation med den som erbjuder förmånen?

Skulle tveksamhet uppstå är det rimligt att utgå från att förmånen inte är tillåten.

- Omfattar medarbetare såväl som förtroendevalda
- Saklighet och opartiskhet
- Reglerna gäller alltså inte enbart den som är behörig att besluta i ett ärende utan också den som på ett eller annat sätt bereder ärendet.
 - En medarbetare eller förtroendevald som är jävig i ett ärende får enligt lag inte delta eller närvara varken vid handläggning eller vid beslutsfattande av ett ärende.
- Det är var och ens ansvar att meddela jäv.
- Misstanke om jäv kan skapa en uppfattning av att korruption förekommer, varför medarbetare och förtroendevalda bör avstå från att hantera ärenden även där misstanke om jäv kan uppstå.

- Typer av jäv enligt kommunallagen:
 - *Sakägar-, intresse- och närståendejäv*
 - *Ställföreträdar- och ombudsjäv*
 - *Tillsynsjäv*
 - *Delikatessjäv*
- Undantag/ bortse från jäv:
 - Om jäv uppenbart saknar betydelse
 - Dubbla engagemang i nämnd och kommunala bolag
- Verkan av jäv: inte delta i hanteringen av ärendet.
- Aktivt arbetssätt
 - T.ex. att som förtroendevald fortlöpande reflektera över huruvida en jävssituation kan uppstå samt att tillämpa en försiktighetsprincip i tveksamma fall.

FÖRHÅLLNINGSSÄTT

Allmänhetens förtroende är av största betydelse för alla företrädare för Göteborgs Stad. Riktlinjen tydliggör vilka regler som gäller inom Göteborgs Stad avseende representation, gåvor, mutor, jäv och bisyssla.

För att inte riskera att skada medborgarnas förtroende för staden är det viktigt att medarbetare och förtroendevalda tillämpar en försiktighetsprincip vid osäkerhet kring hur en situation bör hanteras. Det gäller för samtliga typer av situationer som kan uppstå i samband med uppdraget.

Kontakt

Henrik Hoffmeister

Förvaltningsjurist

henrik.hoffmeister@intraservice.goteborg.se